

Folkemødet 2024:

Sundhed har aldrig før fyldt så meget

Folkemødet 2024 fandt i år sted samtidig med Nordisk Kongres i Turku. Derfor stillede DSAM og FYAM med et lidt mindre hold end i 2023. Fra DSAM deltog Bolette Friderichsen (formand) og Maria Krüger (medicinerordfører og bestyrelsesmedlem), og fra FYAM deltog Tabitha Krogh (medlem af Almen praksis-udvalget) og Siff Randløv Lydolph (medlem af Internationalt udvalg).

Folkemødet bød på godt 3.400 debatter og arrangementer, og formentlig godt 100.000 besøgende var forbi over de tre dage. Med andre ord var der masser at se til og være med til.

Sundhedsområdet var igen i år et af de store emner, ikke mindst på grund af Sundhedsstrukturkommissionen. FYAM og DSAM satte aftryk på en lang række debatter.

MUS i Sundhedsstyrelsen

Folkemødet i Sundhedsstyrelsens telt begyndte med en særdeles interessant MUS mellem direktør Jonas Egebart og sundhedsminister Sophie Løhde. Den var baseret på modellen "blomsten", som bruges i styrelsen. Til forskel fra de traditionelle MUS foregik denne samtale foran omkring 100 op-

mærksomme tilskuere, som fulgte nøje med, da samtalen kom ind på Sundhedsstrukturkommissionens udspil om fremtidens sundhedsvæsen.

Der var enighed om, at Danmark har et godt og velfungerende sundhedsvæsen. Men for at bevare det på langt sigt, er der behov for betydelige ændringer i de nuværende strukturer. Sophie Løhde understregede, at selv om systemet generelt fungerer godt, er der brug for ændringer. Hun udtrykte også solid opbakning til almen praksis som en hjørnesteen i det danske sundhedsvæsen, hvilket blev modtaget med stor tilfredshed.

Fremtidens lægedækning

Sundhedsstrukturkommissionen var uden tvivl et af de mest omtalte emner under Folkemødet. Emnet rundede hele 20 forskellige debatter, der direkte omhandlede kommissionens udspil, og mange andre debatter inddrog også kommissionens arbejde. Bolette Friderichsen og Maria Krüger mødtes med både politikere og analytikere for at diskutere udspillet, herunder forslaget om at ansætte en almen praksis-chef i regionerne.

En del af kommissionens arbejde handler om lægedækningen i fremti-

den. Her deltog Tabitha Krogh i en debat om, hvordan vi fremover sikrer lægedækning, hvis både lægers og patienters behov bliver anderledes end nu. Og her er særligt de unge lægers stemmer vigtige, hvis vi skal nå målet om 5.000 praktiserende læger i 2035. Tabitha påpegede, at det er en stor beslutning at flytte efter sin praksis, da det ofte betyder at flytte hele sit liv, inklusive familie, netværk og evt. partners arbejde, hvilket kan være en stor overskyggende udfordring for mange læger, når de tidligere i uddannelsen allerede har cementeret deres liv.

Problemet løses ikke nemt og hurtigt, men der kom mange gode forslag, f.eks. udvidet brug af "praksisbussen" (også under hoveduddannelsen) samt økonomiske incitamenter, bedre arbejdsvilkår og mulighed for at skabe stærkere faglige og sociale fællesskaber.

AI vinder frem

Kunstig intelligens, eller AI, var også et stort emne på Folkemødet med over 75 debatter dedikeret til emnet. Siff Randløv Lydolph deltog i en debat om, hvordan AI kan styrke fremtidens sundhedsmedarbejdere. Siff fremhævede, at AI rummer store muligheder, især

Klippeø, solskin og rundkirker - rammen var sat til et Folkemøde, hvor sundhedsområdet fyldte godt i debatterne. Foto: Forfatteren.

inden for rutineprægede opgaver i almen praksis. Hun understregede dog, at AI aldrig må erstatte den personlige relation mellem patient og læge, da denne kontakt er afgørende for patienternes tillid og behandlingsforløb.

FYAM har netop udarbejdet et omfattende holdningspapir om AI, og DSAM er også i gang med at udvikle et holdningspapir om emnet. Debatten om rollen for AI i sundhedssektoren vil utvivlsomt fortsat være et varmt emne i de kommende år, da teknologien fortsætter med at udvikle sig i hastigt tempo.

Stigende medicinforbrug

Danmark oplever et stigende medicinforbrug, især blandt ældre borgere. I april publicerede lægerne Anton Pottegård og Carina Lundby en kronik i

Zetland, der satte ord på stigningen i brugen af medicin.

I kronikken står der blandt andet: "I alt blev der i 2023 hentet 3,5 milliarder doser medicin på apotekerne rundt om i landet. Det er omtrent en fordobling over de sidste 25 år. Det er så markant, at vi tager den en gang til: Vi danskere bruger simpelthen dobbelt så meget medicin som omkring år 2000."

Med udgangspunkt i kronikken arrangerede Apotekerforeningen og DSAM i fællesskab en debat med titlen

Maria Kruger i debat på Folkemødet. Foto: Forfatteren.

DSAM's formand Bolette Friderichsen var på pletten til MUS i Sundhedsstyrelsens telt. Her er hun flankeret af Sundhedsstyrelsens direktør, Jonas Egebart, og sundhedsminister Sophie Løhde. Foto: Forfatteren.

"Danmark på piller – kan vi bruge medicinen bedre?" Debatten satte fokus på, om det stigende medicinforbrug er problematisk, og hvordan vi kan evaluere og forbedre brugen af medicin.

Bolette Friderichsen nævnte, at selvom vi er blevet bedre til at behandle sygdomme, er der behov for løben-

de evaluering, for at sikre at behandlingen stadig er relevant og effektiv.

Plads ved lægens bord?

Sundhed handler også om prioriteringer. Især i lyset af mangel på personale i sundhedsvæsenet skal der prioriteres. Hvem skal så have plads ved lægens bord i fremtiden? Det var en debat, som Steno-centrene tog hul på med bl.a. Jesper Fisker og Bolette Friderichsen i panelet. Der var enighed om, at patienter med mindre behov for kontinuerlig overvågning (f.eks. med velreguleret diabetes) i højere grad skal klare sig selv for at frigøre ressourcer til dem med større behov.

Derudover blev det debatteret, om nogle patientgrupper får mere opmærksomhed og ressourcer end andre, hvilket kan skabe ulighed i sundhedsvæsenet. Inden for diabetesområdet får patienter med diabetes 1 måske mere støtte end dem med diabetes 2. Det blev understreget, at det ikke handler om konkurrence mellem patientgrupper; det handler om at sikre, at alle får den nødvendige hjælp.

Resistens mod antibiotika

Maria Krüger deltog i en debat om antibiotikaresistens, hvor hun forklarede, hvordan almen praksis arbejder med at vurdere patienter for at undgå

unødvendig brug af antibiotika. Det er afgørende for at forhindre udviklingen af antibiotikaresistente bakterier, som udgør en stor trussel mod folkesundheden.

Er sundhedsvæsenet for alle?

Umiddelbart vil man nok tænke, at sundhedsvæsenet er for alle, men som det er i dag, oplever flere patienter ulighed, enten geografisk eller på anden måde. Sundhedsstrukturkommissionens rapport præsenterer tre modeller for, hvordan sundhedsvæsenet kan organiseres for at understøtte et forebyggende, nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Bolette Friderichsen deltog i debatten

VOX POP

Hvad siger deltagerne om Folkemødet?

SIFF RANDLØV LYDOLPH

Jeg synes, Folkemødet i år var en helt unik oplevelse. Jeg har tidligere været med som deltager, men aldrig har sundhed og kunstig intelligens fyldt så meget, som det gjorde i år. Som repræsentant for FYAM (og praktiserende læger generelt) fik jeg en uvurderlig oplevelse, da jeg deltog i en debat om kunstig intelligens (AI) i sundhedsvæsenet sammen med et panel af IT-eksperter. Det viste sig, at der var stor enighed i panelet mhp. på potentialet i AI til at forbedre patientbehandlingen, spare tid og ressourcer samt øge arbejdsglæden – så længe AI ses som et «ekstra værktøj» og ikke erstatter lægens kliniske blik og patientrelation. Dagen efter fik jeg en

uformel snak med direktøren for Sundhedsstyrelsen, Jonas Egebart, der ligeledes så mange muligheder. Men vigtigst af alt mente han, at vi kunne begynde at høste »de lavthængende frugter» med hjælp fra kunstig intelligens inden for de næste 3 år.

Min oplevelse med Folkemødet er, at det virkelig føles som et »møde med folket». Jeg synes, det er fantastisk at have mulighed for at møde højtstående personer inden for sundhedsvæsenet og kunne diskutere vores idéer direkte med dem.

BOLETTE FRIDERICHSEN

Folkemødet er et godt sted for alle, der har noget på hjerte og gerne vil finde ud af, hvad man kan samarbejde

med andre om. Der er mange slags debatter, nogle store og nogle små, men som deltager i en debat får du set de andre debattører i øjnene, samtalen lever, paraderne falder. Det er ligesom nemmere at forstå de andre aktørers perspektiv, når man står på scenen i et lille telt frem for i et stramt styret arbejdsgruppemøde, hvor man skal positionere sig, eller i en sur debattråd et eller andet sted. Det betyder ikke, at man fraviger sit eget standpunkt, for det er også helt OK at være enige om, hvor man er uenige. Men alle er her jo, fordi de vil noget godt for vores fællesskaber, både ens egen lille gruppering og Danmark og hele universet. Det giver en positiv stemning, som jeg holder meget af.

Der er masser af netværkeri og kaffemøder mellem debatterne, og me-

om, hvorvidt strukturændringer kan være med til at skabe et sundhedsvæsen for alle, og om det overhovedet er muligt at eliminere social ulighed fuldstændigt.

FYAM og fremtiden

FYAM-timen, et velkendt koncept fra DSAM's årsmøder, blev også afholdt ved Folkemødet. Her samledes studerende, læger og andre med interesse for almen praksis til en uformel snak foran Allinge Lægehus. Der var hygge, grin og uformelle snakke om fremtidens udfordringer og muligheder inden for almen praksis. Allerede nu er der planer om at gentage konceptet i 2025. //

Siff Randløv Lydolph tager ordet i en debat om kunstig intelligens. Foto: Forfatteren.

De to FYAM'er Tabitha Krogh og Siff Randløv Lydolph går på med krum hals. Foto: Forfatteren.

get af det giver nye tanker og alliancer – og en masse ekstraarbejde at følge op på bagefter.

Lørdag havde jeg et par timer for mig selv uden program og kunne drive rundt og bare suge til mig. Duvede træskibe, vajende flag, regn og sol, dejlige mennesker. Fik hørt nogle drømmescenarier om, hvor godt det kunne blive, hvis vi passede bedre på kloden og hinanden og tillod mennesker at være kreative og genbrugende, fremfor hele tiden at øge forbrug og tempo og produktivitet.

TABITHA KROGH

Folkemødet 2024 var mit første, men det bliver bestemt ikke mit sidste! Allerede ved ankomsten til folkemødepladsen oplevedes en sprudlende og livlig stemning blandt de mange deltagere!

Jeg var heldig at få lov at deltage i en debat om, hvordan vi sikrer fast læge til alle danskere. Et emne, som ligger mig meget på sinde, både som

læge, men også som privatperson. Debatten var spændende og nuanceret, og jeg synes, at vi fik slået fast med syvtommersøm, at pisk og tvang ikke er vejen frem for at sikre kontinuerlig, fremtidssikret lægedækning af god kvalitet i yderområderne!

Flere debatter var jeg tilskuer til, og det var en unik oplevelse at få lov at stille direkte spørgsmål til paneldeltagerne og være med i direkte og nærværende diskussioner i slutningen af en debat.

Folkemødet sprudlede af spændende debatter om sundhedsvæsenet. Lægeforeningen holdt en debat om aktiv dødshjælp, som satte mange tanker og diskussioner i gang efterfølgende.

MARIA KRÜGER

Jeg deltog i Folkemødet med en lille delegation fra DSAM med det formål at gøre os synlige i debatten og få fokus på, hvor vigtig almen praksis er for det samlede sundhedsvæsen.

Sundhedsstrukturkommissionens nye rapport lå højt på dagsordenen på Folkemødet, og det var tydeligt, at almen praksis blev talt op i alle de debatter, jeg overværede. Alle var enige om, at vi kommer til at spille en meget vigtig nøglerolle fremadrettet, og at der må tilføres flere ressourcer til almen praksis.

Vi deltog i forskellige debatter, havde uformelle møder, fik talt med forskellige samarbejdspartnere og kolleger og fik plejet et netværk, som er nødvendigt for vores synlighed. Sidste gang, jeg deltog i Folkemødet, var under konflikten i 2013. Dengang var vi en lille græsrodsbevægelse fra PLO, som tog derover iført t-shirts med påskriften "Bevar familielægen".

Det var en helt anden oplevelse dengang. Folkemødet var mindre og mere overskueligt, og jeg husker det som om, der var mere dialog mellem publikum og politikerne under debatarrangementerne. Det er vigtigt, at almen praksis har repræsentanter på Folkemødet, for vi er så vigtig en brik i langt de fleste af sundhedsdebatterne. //